

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/348/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613213300
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2014:1613213300.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého P. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov: G. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom U., U. č. XXXX/XX a P. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Mesto U., o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného pre maloletého P. M., nar. XX.XX.XXXX . z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.10.2013 sa otec domáhal zníženia výživného pre maloletého P. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 20 Eur mesačne, počnúc podaním návrhu. Svoj návrh odôvodnil zmenou pomerov, ktorá nastala na jeho strane od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Uviedol, že je nezamestnaný, nemá prostriedky na živobytie, je bezdomovec.

Matka s návrhom otca nesúhlasila, poukázala na to, že dosiaľ určené výživné nie je postačujúce, vzhľadom na výdavky, ktorej jej v súvislosti so starostlivosťou o maloletého P. vznikajú.

Kolíznym opatrovník s návrhom otca nesúhlasil, uviedol, že doposiaľ určené výživné v sume 100 Eur je minimálne vzhľadom na vek a potreby dieťaťa. Poukázal na skutočnosť, že v čase predchádzajúceho určenia vyživovacej povinnosti, bol otec tiež nezamestnaný, vedel o svojej vyživovacej povinnosti k maloletému a jeho pomery sa od tej doby nezmenili, naopak, otec neprejavil žiadnu snahu sa zamestnať a výživné pre maloletého čo i len v zákonom stanovenej výške platiť.

Na pojednávanie vo veci nariadené na deň 28.10.2014 sa otec maloletého nedostavil, hoci predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené dňa 09.10.2014, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o jeho odročenie z dôležitého dôvodu nepožiadal. Preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, oboznámil sa s rodným listom maloletého Pavla, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. 8P/267/2012-42 zo dňa 09.07.2013, potvrdeniami o príjmoch matke maloletého, potvrdením o návšteve školy maloletého, trestným

rozkazom tunajšieho súdu č. OT 45/2010-29 zo dňa 09.11.2010, trestným rozkazom č. 1T 171/2010 zo dňa 21.01.2011, trestným rozkazom č.3T 206/2012-71zo dňa 23.10.2012, obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P /267/2012 a spisom sp.zn. 9P/294/2012, ako aj ostatným obsahom spisovej dokumentácie a zistil, že tunajší súd uznesením č. 9P/294/2012-8 zo dňa 11.10.2012 uložil otcovi maloletého Pavla povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 88,82 Eur mesačne, a to až do právoplatného skončenia vo veci rozvodu manželstva rodičov maloletého vedenej pod sp.zn. 8P /267/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.01.2013 a vykonateľnosť dňa 07.01.2013. Manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/267/2012-42 zo dňa 09.07.2013, ktorým súd vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Pavlovi schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý Pavol zverený do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého P. výživným vo výške 100 Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11.09.2013.

V tom čase bol maloletý Pavol žiakom 7. triedy Základnej školy Dr. J. Déreera v Malackách.

Matka bola nezamestnaná, bez evidencie na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie.

Otec bol v období od 20.02.2013 do 06.06.2013 vo výkone trestu odňatia slobody na základe trestného rozkazu tunajšieho súdu č. 3T 206/2012, kde bol pracovne zaradený s odmenou odsúdeného v celkove výške 197,25 Eur netto (v mesiaci apríl 2013 vo výške 79,44 Eur, v mesiaci máj 2013 vo výške 99,41 Eur, v mesiaci jún 2013 vo výške 18,40 Eur) z odmeny odsúdeného mu boli vykonávané zrážky na výživné (v mesiaci apríl 2013 vo výške 23,83 Eur, v mesiaci máj 2013 vo výške 29,82 Eur, v mesiaci jún 2013 vo výške 5,52 Eur), po prepustení z výkonu trestu bol nezamestnaný, nemal zabezpečené bývanie.

V súčasnosti navštevuje maloletý P. 9. triedu základnej školy, pripravuje sa na strednú školu, má záujem študovať na F. D.M. P. K. v V.. Stravuje sa v škole (stravné vo výške cca 30 Eur mesačne), aktívne sa venuje športu, navštevuje posilňovňu (poplatok za vstup 3 Eur), je zdravý, nosí zubný strojček, každé 3 mesiace navštevuje stomatológa za účelom pravidelnej kontroly, pri poslednej kontrole platila matka fóliu na zuby vo výške 40 Eur (2 x po 20 Eur). Celkovú starostlivosť o maloletého zabezpečuje výhradne matka, otec sa s maloletým nestretáva, na jeho výživu neprispieva.

Matka je rozvedená, zamestnaná ako vodič v spoločnosti E., spol. s r.o., so sídlom U., Z. ul. č. XX, s priemerným mesačným príjmom v období od októbra 2013 do septembra 2014 vo výške 349,58 Eur netto, zároveň je živnostníčkou s predmetom podnikania: kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod); v súčasnosti nemá zo živnosti žiaden príjem. S maloletým býva v rodinnom dome, ktorý patrí rodičom matky; matka s maloletým majú samostatnú domácnosť, za ktorú poplatky hradí v plnej výške matka. Nakoľko otec na výživu maloletého neprispieva, poberá matka náhradné výživné.

Otec je rozvedený, nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade práce, bez nároku na dávku v hmotnej núdzi, nemá stále bydlisko, je bezdomovec.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti ročných dávok alebo plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možné zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990).

Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

Súd procesom dokazovania, pri zhodnotení všetkých rozhodujúcich okolností, s ohľadom na preukázané príjmy, zárobkové a majetkové pomery, schopnosti a možnosti oboch rodičov, ako i s ohľadom na odôvodnené potreby maloletého Pavla dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný.

V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navštevoval maloletý P. siedmy ročník základnej školy, v súčasnosti je žiakom deviatej triedy, je zdravý, nosí zubný strojček, venuje sa posilňovaniu.

Je nepochybné, že vzhľadom k dobe, ktorá uplynula od posledného určenia vyživovacej povinnosti, veku dieťaťa, stupňa školy, ktorú navštevuje, ako i k vývojovým potrebám, sa osobné náklady maloletého úmerne k tomu zvýšili. Súd preto konštatuje, že v danom prípade nastala zmena rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, potreby dieťaťa sa zmenili i s ohľadom na jeho osobnostný, kultúrny rozvoj a potreby dospelávajúceho chlapca. Vzhľadom k veku maloletého P. je potrebné vyvíjať zvýšené náklady na jeho vzdelávanie a s tým súvisiace školské potreby. S poukazom na uvedené má súd za to, že dosiaľ určená výška výživného postačuje na pokrytie len základných potrieb dieťaťa (bývanie, strava, vzdelanie, zdravotná starostlivosť).

Súd vykonaným dokazovaním hodnotil aj pomery matky, ktorá sama zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého P.. Matkine pomery sa od poslednej úpravy výživného zmenili, je zamestnaná s priemerným príjmom vo výške 349,58 Eur netto mesačne. Pri hodnotení pomerov matky je nevyhnutné zohľadniť starostlivosť, ktorú maloletému poskytuje a ktorá zahŕňa nielen materiálne potreby jeho sociálneho bytia, ale i citové potreby dieťaťa zabezpečujúce jeho zdravý duševný a psychický vývoj. Súd poukazuje na skutočnosť, že všetky potreby maloletého zabezpečuje od rozvodu manželstva s otcom maloletého výlučne matka zo svojich finančných zdrojov, nakoľko otec si svoju povinnosť vyživovať maloletého vyplývajúcu mu zo zákona dlhodobo neplní.

Súd zároveň hodnotil súčasné pomery otca, ktorý je dlhodobo nezamestnaný. Súd má za to, že vzhľadom k produktívnemu veku otca (36rokov) a jeho zdravotnému stavu je schopný uplatniť sa na trhu práce, a tým zvýšiť svoj príjem. Súd sa nestotožnil s tvrdením otca, že mu jeho pomery nedovoľujú platiť výživné v určenej výške, otec je dlhodobo nezamestnaný (za posledných desať rokov nebol s výnimkou pracovného zaradenia v ústave na výkon trestu odňatia slobody vôbec zamestnaný). Otec nepredložil potvrdenia o hľadaní si zamestnania, súd je toho názoru, že vedie svoj spôsob života vedome, nemá záujem sa riadne zamestnať, tomuto nasvedčuje celý doterajší spôsob života otca, neprekázal žiadne prekážky, ktoré by mu vo výkone pracovnej činnosti bránili (ani súd takéto prekážky nezistil) - je preto možné konštatovať, že otec je schopný s ohľadom na svoj vek vykonávať zárobkovú činnosť, a tak uspokojovať nielen svoje potreby, ale aj potreby výživou na neho odkázaného maloletého P.. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že otec ľahkovážne pristupuje k svojej zákonnej povinnosti, keď na výživu maloletého P. neprispieva ani určeným výživným. Otec svojím konaním závažným spôsobom porušuje ústavné a zákonom garantované práva dieťaťa na výživu zo strany svojich rodičov, ktorá v sebe nenesie len potrebu zabezpečenia výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka.

Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i v ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že návrh otca je v celom rozsahu nedôvodný, súd procesom dokazovania dospel k záveru, že súčasná výška výživného postačuje na pokrytie len minimálnych životných potrieb dieťaťa, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) O. s. p., nakoľko sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu, písomne vo dvoch vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolaie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.